

ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ ΤΗΣ ΕΞΑΔΕΛΦΗΣ

— Λοιπὸν ; Πῶς τὰ πηγαίνει ἡ κακισμῆρα ἡ ἐξαδέλφη ;
ἠρώτησεν ὁ Ἀνδρέας τὴν σύζυγόν του εἰσελθοῦσαν.

Ἡ Κατίνα ἐστέναξε. Πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἰδῆ τὴν ἀσθενή.
Ἀλλοίμονον ! Ἐπρεπε νὰ χάσουν κάθε ἐλπίδα. Ὁ ἰα-
τρός, σχεδὸν τὸ εἶπε καθαρά. Ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡ-
ρῶν τὸ πολὺ, τετέλεσται !

Ὁ σύζυγος συνέσπασε τὸ πρόσωπον εἰς μορφασμὸν οἴ-
κτου. Ἀλλ' ἡ φυσιογνωμία του δὲν ἐξέφρασε μεγάλην
ἀπελπισίαν.

Ἡ ἐτοιμοθάνατος ἦτο μία ἡλικιωμένη κυρία, πρώτη
ἐξαδέλφη τῆς Κατίνας. Ἀλλὰ δὲν τὴν ἐθλεπον παρὰ μό-
νον ἅπαξ ἢ δις τοῦ ἔτους εἰς ἐπισήμους ἡμέρας. Χήρα ἀρ-
χαίου δικαστικοῦ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός της, ἀπε-
σύρθη τοῦ κόσμου, διέκοψε πᾶσαν σχέσιν καὶ ἔζη μεμο-
νωμένη, γλίσχρως, εἰς ἓνα πτωχικὸν σπίτι, φιλάργυρος εἰς
βαθμὸν προξενούντα φρίκην.

Τὸ πάθος αὐτὸ τῆς φιλαργυρίας
ἔσχε κακὰ ἐπακόλουθα. Διαιτωμένη
ἀνεπαρκῶς, καταδικάσασα ἑαυτὴν εἰς
τροφὴν ἐλεεινὴν, εἰς πεῖναν σχεδόν,
εἶχεν ἀδυνατήσῃ ἐπὶ τοσούτον, ὥστε
ἀπὸ ἓνα ἐλαφρὸν κρυολόγημα κατέ-
κειτο τώρα κλεινῆρης εἰς κατάστασιν
ἐπίφοβον. Εἰς μάτην ἐκλήθησαν οἱ
καλλίτεροι ἰατροί. Ἀνωθι τῆς κλί-

νης της, ἐν τῷ σκότει καὶ τῷ μυστηρίῳ, ὁ θάνατος ἤκό-
νιζε τὸ ὄρέπανόν του.

— Λοιπὸν τὴν χάνομεν; ἐπανέλαθεν ὁ σύζυγος εἰς τὸν ἀρκούντως θεατρικόν.

— Ἀπελπισία! ἀπαντᾷ ἡ Κατίνα. Καὶ τί νὰ κάμω ποῦ ἐν ἔχω μαῦρο φόρεμα. Πρέπει νὰ τρέξω νὰ παραγγείλω ἓνα πένθιμο...

— Θὰ χρειασθῇς καὶ ἓνα καπέλλο.

— Ναί, εἶδα προχθές εἰς τὸ φηγουρίνι ἓνα κομψὸν σχέδιον...

— Βέβαια! βέβαια! Ἀλλὰ θὰ λάβῃς ἀνάγκη γιὰ ἓνα βέλο ἀπὸ κρέπι.

— Τί νὰ γίνῃ! Μπορῶ νὰ κάμω καὶ διαφορετικά!

Καὶ πράγματι. Ἡ ἐπιθάνατος ἦτο μία ἀπλὴ ἐξαδέλφη· βαθμὸς δηλαδὴ συγγενείας ὅχι πολὺ σοβαρός. Ἀλλὰ τί θὰ 'πῇ ὁ κόσμος, ἀφοῦ αὐτὴ ἦτο ἡ μόνη κληρονόμος τῆς;

— Ἐχεῖς δίκαιον· τὸ πένθος πρέπει νὰ ᾔη ἀνάλογον πρὸς τὴν κληρονομίαν. Πάρε καὶ ἓνα βέλο· θὰ σοῦ πηγαῖνῃ ἄλλως τε ὥραϊα!

Καὶ ἐν διαχύσει περιεπτύχθη καὶ ἐφίλησε τὴν γυναῖκα του, τὴν ξανθὴν καὶ ἄσπρην σὰν γάλα.

— Θὰ ἦσαι θαυμασία μὲ τὰ μαῦρα!

— Λέε; ὕπέλαβεν ἐκείνη ἀκκίζομένη φιλαρέσκως.

— Ἀμφιβάλλεις, χρυσό μου;

— Μὰ θὰ προφθάσῃ τάχα ἡ μοδίστρα νὰ μοῦ τὸ ἐτοιμάσῃ; Ἐδῶ εἶνε τὸ ζήτημα. Κι' αὐτὴ ἡ εὐλογημένη, νὰ μὴ μᾶς δώσῃ διόλου καιρόν. Νᾶταν νὰ τὰ τῆ-ναζε μεθαύριο τοῦλάχιστον... Ἀλήθεια! ἀκουσε! Σ' ἀρέσει τὸ γούστο μου; Σκέπτομαι νὰ παραγγείλω ἴσια τῇ φούστα, καὶ τὸ κορσὰζ νὰ γίνῃ ἔτσι.

Καὶ διὰ τῶν χειρῶν διέγραψεν ἐπάνω τῆς φανταστικῆς

γραμμας, μεθ' ὃ ἔκαμ: πῶς στυφρῶνει τὸ ἀνύπαρκτον πένθιμον φόρεμα.

— Ἀριστούργημα! ἀπήντησεν ὁ σύζυγος. Καὶ τὴν ἐφίλησε ἄλλην μίαν φοράν.

* *

Τὸ φόρεμα τὸ πένθιμον ἡτοιμάσθη τὴν ἐπομένην καὶ ἐκρέμτο ἤδη εἰς τὸν κοιτῶνα. Ἡ Κατίνα τὸ ἐδοκίμασεν ἐπανειλημμένως καὶ τὸ εὖρεν ἐξόχως ἐπιτυχές. Εὖγε τῆς μοδίστρας! "Ο,τι, 'πῆς ἀξίζει.

Ἄλλ' ἐν τοσούτῳ ἡ ἐξαδέλφη δὲν ἀπέθνησκε. Παρῆλθον ἡ δευτέρα, ἡ τρίτη ἡμέρα ἀπρακτος. Ἡ ἐξαδέλφη ὅμως δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἐγκαταλείψῃ ἀκόμη τὸν μίχταιον καὶ ψεύτικον αὐτὸν κόσμον. "Ελεγες ὅτι ὁ θάνατος ἐπῆρε ἐπ' ὤμων τὸ δρέπανόν του καὶ ἀπῆρχετο. Ναὶ μὲν ἡ ἀσθενὴς δὲν ὠμίλει· ἀλλὰ κατεβρόχιζε τακτικά τὴν μίαν ὁκᾶν τὸ γάλα τῆς καὶ ἐφαίνετο ὅτι ὅχι μὲ ὀλίγην ὀρεξιν θὰ κατεβρόχιζεν ἄλλην μίαν ἀκόμη.

Καὶ ὁ ἱατρός τῆς κάθε φοράν ἐφευγεν ἀπορῶν καὶ ἐκπληττόμενος: Περίεργον! τί νὰ συμβαίνει ἄρά γε;

* *

Ἐπέραςε μία ὀλόκληρος ἐβδομάς ἀκόμα καὶ τὰ πράγματα εὐρίσκοντο εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον. Τώρα μάλιστα, ἡ ἐξαδέλφη, ἐκτὸς τοῦ γάλακτος, ἤρchiσε νὰ καταβάξῃ καὶ ἀρκετὸν ψωμί, ἠκόνιζε δὲ τοὺς ὀδόντας καὶ διὰ κανὲν μπιφτέκι, κανὲν αὐγὸ φρέσκο. Ἐπειτα τῆς ἐγουστάρισε καὶ ἕλγος κρασί δυνατὸ παλαιό. Ἡ Κατίνα καὶ ὁ σύζυγός τῆς τῆς τὰ ἐπρομήθευσον ἰγογγύστως. Τί νὰ κάμουν; Εἶχαν, βλέπετε, καὶ καθῆκον ἀπέναντι τοῦ κόσμου. Ὑ-

στερα, μιὰ καὶ μιὰ ποῦ θὰ πεθάνη, ἄς πάη τοῦλάχιστον εὐχαριστημένη καὶ χορτάτη ἢ καχεμῆρα! . . .

*
*
*

Μετὰ ἓνα μῆνα ἡ ἐξαδέλφη ἦτο στὸ πόδι. Ζωηρά, ῥοδοκόκκινη, ἀληθινὴ νεκρανάστασις. «Ἐλα, Χριστὲ καὶ Παναγία! τί θαῦμα πάλιν ἦταν αὐτό!» — Αὐτὴ ἔγινε καλλίτερα ἀπὸ πρὶν.

— Ἄ α α α !! Τώρα, ἐννόησα· εἶπεν ὁ ἰατρὸς τύπτων τὸ μέτωπον, ὥσεί ἀναζητῶν τὰ ἐπιστημονικά του συμπεράσματα. Καλέ, αὐτὴ 'πῆγε νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴν πείνα. Ἄμα ἐχόρτασε, ἔγινε καλὰ! . . .

*
*
*

Ἡ Κατίνα καὶ ὁ σύζυγός της ἐκύτταζαν μετὰ φιλοσοφικῆς μελαγχολίας τὸ πένθιμον φόρεμα. Κρίμα 'ς τὰ ἐξοδα! Κρίμα 'ς τοὺς κόπους! Κρίμα ποῦ θὰ τῆς ἐπῆγαιναν τόσον ὥραϊα τὰ μαῦρα!

Μίαν ἡμέραν, ὅπου εἶχαν προσκαλέσει εἰς τὸ γεῦμα τὴν ἐξαδέλφην, αὐτὴ ἀφοῦ ἔφαγε θηριωδῶς, καὶ ἐνῶ ἀκόμα ἐμάσσα τὴν τελευταία μπουκιά :

— Καυμένη Κατίνα, τῆς λέγει : τί φορέματα καὶ κακὸ ποῦ ἔχεις ! Ἐπῆγα καὶ τὰ εἶδα τὴν ὥρα ποῦ ἔκαμνες τῆς κοτολέτταις. Ἀλλὰ γιατί φυλᾷς τόσα παλῆὰ φορέματα ;

— Τί παλῆα ;

— Νά, πᾶμε νὰ σοῦ τὰ δείξω.

Καὶ τὴν ὠδήγησεν εἰς τὴν ντουλάπα. Δείξασα δὲ τὴν πένθιμον ἐνδυμασίαν ποῦ ἐκρέματο εἰς ἓν ἄκρον :

— Νά ! αὐτὸ δὲν εἶνε παλῆό ;

Ἡ Κατίνα ἐκεκίνησε καὶ ἐτραύλισε :

— Ἀλήθεια ! εἶνε ἓνα φόρεμα τοῦ ἑκαμα στὸ θάνατο
τῆς Ἀννας, τῆς ἀνεψιάς τοῦ ἀνδρός
μου . . .

— Ὁὐ τὸ ξαναφορέσης πλιά ;

— Δέν πιστεύω. Θεὸς νὰ φυ-
λάξῃ !

— Αἶ ! δὲν μοῦ τὸ οἶδεις ἐμένα,
καυμένη Κατίνα ; Στὴν ἡλικία μου,
πλέον, ἄλλο ἀπὸ μυχῶρα δὲ φοροῦν.

Ἡ Κατίνα ἐδέχθη. Ἐκεῖνη τὴν
ἐνηγκαλίσθη καὶ τὴν κατέκλυσε δι' ἀσπασμῶν.

* *

Καὶ οὕτως ἡ νεκραναστηθεῖσα ἐξαδέλφη ἐφόρεσε τὸ
ἴδιόν της πένθος !

[Κατὰ παράφρασιν]

ΗΡΩ ΧΑΡΙΚΛΕΟΥΣ

ΛΑΙΚΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Κακὴ πληγὴ γιатρεύεται
κακὸ ὄνομα σκοτῶνει.

Γυναῖκα καὶ χειμωνικὸ
ἡ τύχη τὰ διαλέγει.

Εὐχὴ γονιῶν ἀγόραζε
καὶ στὸ βουνὸ ἀνέδα.

Ἄλλου χτυπάει τὸ νερό
κι' ἄλλου βροντᾷ ὁ μῦλος.

Ἀργυρὸ τὸ μίλημα
μὰ χρυσὸ τὸ σῶπα.

Ἀναπτε τὸ λυχνάρι σου
πριχοῦ νὰ σ' εὖρη ἡ νύχτα.

Βάλ' το μάνταλο στὴ πόρτα
νὰ κοιμᾶσαι ξενοιασμένος.

Ἀρχοντιά χωρὶς τὸ ἔχει,
τύφλα του ὅπου τὴν ἔχει.

Ἐχει βάσανα ἢ ρόκα
ὥς ποῦ νὰ γεμίς τ' ἀδράχτι.

Ἡ ὁμόνοια φτιάνει σπῖτε
κ' ἡ διχόνοια τὸ χαλαίει.